

ÎN C H E I E R E

14 noiembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Mariana Pitic
Victor Burduh

examinând cererea lui Iurie Moșoi privind recuzarea judecătorului Curții Supreme de Justiție, Tamara Chișca-Doneva, de la examinarea recursului depus de Iurie Moșoi împotriva hotărârii din 8 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, în cauza de contencios administrativ, la acțiunea în contestare depusă de Iurie Moșoi împotriva Autorității Naționale de Integritate privind anularea în tot a actului administrativ individual defavorabil,

c o n s t a t ă :

La data de 31 ianuarie 2022 Iurie Moșoi a depus cerere de chemare în judecată în ordinea contenciosului administrativ împotriva Autorității Naționale de Integritate privind anularea în tot a actului administrativ individual defavorabil – actul de constatare nr. 322/09 din 24 decembrie 2020 al Autorității Naționale de Integritate.

Prin hotărârea din 8 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, acțiunea în contencios administrativ depusă de Iurie Moșoi a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

Invocând ilegalitatea și netemeinicia hotărârii instanței de fond, la data de 7 octombrie 2022 Iurie Moșoi a contestat-o cu recurs, care ulterior la data de 9 noiembrie 2022 a fost completat cu motivare, solicitând în final admiterea acestuia, casarea actului judecătoresc ce constituie obiectul prezentului recurs, cu pronunțarea unei noi decizii, de admitere a acțiunii.

Ca rezultat al repartizării aleatorii a dosarelor, cauza de contencios administrativ enunțată a fost repartizată judecătorului raportor Tamara Chișca-Doneva, care potrivit dispoziției Președintelui interimar al Curții Supreme de Justiție nr. 139 din 27 decembrie 2021 „Cu privire la constituirea completelor de judecată pentru anul 2022”, face parte din componența completului de judecători compus din: Tamara Chișca-Doneva (președinte), Iurie Bejenaru și Aliona Miron (judecători) pentru deciderea asupra admisibilității recursurilor declarate împotriva actelor de dispoziție ale curților de apel și în vederea soluționării cererilor de strămutare, în cauzele de contencios administrativ.

Examinarea cauzei a fost numită pentru data de 30 noiembrie 2022.

La data de 11 noiembrie 2022, Iurie Moșoi a depus cerere de recuzare în privința judecătorului Curții Supreme de Justiție, Tamara Chișca-Doneva, de la examinarea recursului depus de acesta împotriva hotărârii din 8 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, invocând că judecătorul enunțat a participat anterior la examinarea unei cauze de contencios administrativ conexe nr. 3ra-704/22 din 7 septembrie 2022, la cererea sa de chemare în judecată împotriva Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului (succesor în drepturi Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare), persoană terță Leonid Popov, privind anularea ordinului Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Regionale nr. 224p din 28 februarie 2020, prin care s-a dispus eliberarea dânsului din funcția de director interimar a Instituției Publice Institutul de Pedologie, Agrochimie și Protecție a Solului Nicolae Dimo din data de 2 martie 2020 și s-a dispus angajarea în această funcție a lui Leonid Popov; anularea deciziei emisă de Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului din 18 martie 2020 în cadrul procedurii administrative nr. M-79/20, prin care s-a decis a respinge ca fiind neîntemeiată cererea sa prealabilă depusă la 4 martie 2020 cu privire la anularea ordinului Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului nr. 224p din 28 februarie 2020 cu privire la personal și s-a dispus transmiterea dosarului administrativ cu toate actele Guvernului Republicii Moldova pentru examinare în ordinea art. 168 alin.(1) din Codul administrativ.

În opinia sa, între cauza de contencios administrativ nr. 3ra-704/22 din 7 septembrie 2022 la care a participat anterior judecătorul Tamara Chișca-Doneva și prezentul litigiu există o conexiune, deoarece actul administrativ contestat care este obiect de examinare în prezentul litigiu deferit judecății, se referă la perioada sa de activitate în calitate de director a Instituției Publice Institutul de Pedologie, Agrochimie și Protecție a Solului „Nicolae Dimo” și a fost emis în legătură cu funcția publică de director a acestei instituții publice.

Respectiv, judecătorul Tamara Chișca-Doneva și-a creat o opinie deja în privința cauzei examinate anterior nr. 3ra-704/22 Iurie Moșoi vs Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului privind anularea rezultatelor concursului organizat pentru suplinirea funcției publice vacante de director al Instituției Publice Institutul de Pedologie, Agrochimie și Protecție a Solului „Nicolae Dimo”, și această poziție a sa, expusă în câteva propoziții cu motivare în cuvinte de ordin general în încheierea Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție din 7 septembrie 2022, fără a se expune detaliat în privința fiecărui motiv de drept invocat în conținutul motivării recursului, fără o analiza și apreciere a probelor, înscrisurilor probatorii prezentate, fără verificarea circumstanțelor de fapt și de drept constatate, fără aprecierea normelor de drept material care reglementează aceste raporturi juridice de desfășurare a concursului, se poate răsfriinge sau poate influența judecătorul respectiv în privința soluției ce urmează a fi pronunțată în prezenta cauză nr. 3ra-1092/22 Iurie Moșoi către Autoritatea Națională de Integritate cu privire la anularea actului administrativ.

Deci, în prezenta speță există împrejurări care pun la îndoială obiectivitatea și nepărtinirea judecătorului sus-menționat, motiv pentru care Iurie Moșoi a solicitat admiterea cererii de recuzare integral și în sensul declarat.

Examinând cererea cu privire la recuzarea judecătorului Tamara Chișca-Doneva, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție o consideră neîntemeiată și care urmează a fi respinsă.

În motivarea concluziei enunțate se rețin următoarele argumente.

În conformitate cu art. 202 alin. (1) din Codul administrativ, judecătorul care examinează acțiunea în contencios administrativ trebuie să se abțină sau poate fi recuzat în baza temeiurilor prevăzute la art. 49 și 50.

Totodată, conform art. 50 din același cod, pentru o autoritate publică într-o procedură administrativă nu pot acționa, de asemenea, persoanele în privința cărora există un motiv de justificare a neîncrederii față de o exercitare imparțială a funcției.

Motivul indicat la alin. (1) poate exista, în special, atunci când persoana care acționează pentru autoritatea publică: a) întreține relații personale strânse cu un participant la procedura administrativă ori cu reprezentantul legal sau împuternicit al acestuia; b) și-a expus părerea în public în mod depreciativ sau într-un alt mod ce poate fi contestat în privința unui participant la această procedură; c) și-a expus părerea în public cu privire la finalitatea procedurii sau la aprecierea probelor până la încheierea procedurii; d) are un interes economic sau personal față de rezultatul procedurii administrative.

Prin expresia „în special” din conținutul art. 50 alin. (2) din Codul administrativ, se înțelege că motivele de justificare a neîncrederii față de o exercitare imparțială a funcției de judecător în procedura contenciosului administrativ nu poartă un caracter exhaustiv, respectiv, pot fi reglementate și alte astfel de motive.

Prevederi similare se regăsesc și în Codul de procedură civilă. Astfel, potrivit normei de drept procesuale civile invocate în recuzare – art. 50 alin. (1) lit. e) în coroborare cu art. 195 din Codul administrativ, judecătorul care judecă cauza urmează a fi recuzat dacă există împrejurări care pun la îndoială obiectivitatea și nepărtinirea lui.

La rândul său, conform art. 52 alin. (1) din Codul de procedură civilă, dacă există temeiurile specificate la art. 50 și 51, judecătorul, expertul, specialistul, interpretul, grefierul sînt obligați să se abțină de la judecată. În aceleași temeiuri, recuzarea poate fi înaintată de participanții la proces sau este examinată din oficiu de către instanță.

Raportând prevederile legale la circumstanțele cauzei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că motivele invocate în cererea lui Iurie Moșoi privind recuzarea judecătorului Curții Supreme de Justiție, Tamara Chișca-Doneva, nu cad sub incidența art. 50 din Codul administrativ în coroborare cu art. 50 alin. (1) lit. e) din Codul de procedură civilă.

Cu referire la argumentele invocate în cererea de recuzare precum că judecătorul Tamara Chișca-Doneva a participat anterior la examinarea unei cauze cu participarea recurentului – reclamant Iurie Moșoi, iar prin soluția adoptată fără a se expune detaliat în privința fiecărui motiv de drept invocat de Iurie Moșoi în conținutul motivării recursului, fără o analiza și apreciere a probelor, a înscrisurilor probatorii prezentate, fără verificarea circumstanțelor de fapt și de drept constatate, fără aprecierea normelor de drept material, prin încheierea din 7 septembrie 2022 expusă în câteva propoziții cu motivare în cuvinte de ordin general a declarat

inadmisibil recursul depus de Iurie Moșoi, Colegiul reține că acestea nu denotă temeiuri pentru ca imparțialitatea judecătorului să fie pusă la îndoială rezonabilă.

Aceasta deoarece participarea judecătorului vizat la examinarea unui litigiu în care Iurie Moșoi a avut calitatea procesuală de reclamant/recurent și pronunțarea unei hotărâri pe cauza enunțată nu exclude posibilitatea judecătorului de a participa la judecarea cauzei în ordine de recurs în prezentul litigiu, care are alt obiect și alte cerințe care nu se întemeiază pe aceleași norme de drept material și pe aceleași circumstanțe de fapt. Or, prin actul judecătoresc vizat la care face referire Iurie Moșoi, judecătorul care se solicită a fi recuzat nu și-a expus opinia asupra prezentei cauze care se judecă.

Mai mult că Iurie Moșoi nu a demonstrat nici faptul că judecătorul vizat a dat dovadă de motive serioase din care să rezulte interesul lui în cauza supusă judecării.

De altfel, dacă pentru orice bănuială de imparțialitate magistratul ar putea fi recuzat, s-ar ajunge la o situație la fel de nelegală, în special, orice parte ar avea posibilitatea de a-și alege după bunul ei plac judecători.

În subsidiar, judecătorul are obligația profesională ca în cauzele ce le judecă, să afle adevărul și să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, asigurând prin tot ce face, supremația legii.

Respectiv, circumstanțele invocate de către Iurie Moșoi, în susținerea cererii de recuzare nu indică la existența unor prejudecăți sau idei preconceptionale a magistratului recuzat susceptibile de a afecta imparțialitatea subiectivă. Or, faptul că acesta nu are încredere în judecătorul recuzat, nu constituie temei de admitere a cererii de recuzare.

Totodată, completul reține că temeiurile invocate de Iurie Moșoi în cererea de recuzare nu constituie circumstanțe care indică la imparțialitatea obiectivă a judecătorului nici în sensul definit de jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului. Or, după cum reiterează Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă, imparțialitatea obiectivă a judecătorilor ține de evaluarea aparențelor necesare excluderii unei bănuieli rezonabile privind imparțialitatea judecătorului în temeiul anumitor fapte verificabile.

În acest context, jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului statuează că în fiecare caz concret va trebui de stabilit dacă, în afara conduitei personale a judecătorului, există fapte dovedite de natură a ridica îndoiele în ceea ce privește imparțialitatea acestuia (Wettstein c. Elveției, hotărârea din 21 decembrie 2000, definitivă din 21 martie 2001).

Din considerentele expuse și având în vedere faptul că cererea de recuzare înaintată de Iurie Moșoi este neîntemeiată, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a o respinge sub aspectele sus-enunțate.

În conformitate cu art. 202 alin. (4), art. 195 din Codul administrativ în coroborare cu art. 50-53 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se respinge ca neîntemeiată cererea lui Iurie Moșoi privind recuzarea judecătorului Curții Supreme de Justiție, Tamara Chișca-Doneva, de la examinarea

recursului depus de Iurie Moșoi împotriva hotărârii din 8 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, în cauza de contencios administrativ, la acțiunea în contestare depusă de Iurie Moșoi împotriva Autorității Naționale de Integritate privind anularea în tot a actului administrativ individual defavorabil.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele completului,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Mariana Pitic

Victor Burduh